

OBSAH

Předmluva	5
1. Úvod	13
1.1 Vymezení tématu	13
1.2 Současný stav poznání – zpracování tématu v odborné literatuře	14
1.3 Výzkumné cíle	19
1.4 Metodologický přístup	20
1.4.1 Analytický rámec studie	20
1.4.2 Rozsah analyzované judikatury	25
1.4.3 Syntéza	28
1.5 Struktura a obsah knihy	29
2. Současné paradigma základních práv a přezkumu ústavnosti	33
2.1 Dvoukroková struktura základních práv	33
2.2 Struktura metody proporcionality	36
3. Metoda proporcionality v praxi Ústavního soudu:	
Otázky strukturální	41
3.1 Dovození metody proporcionality	41
3.2 Paradigmatický případ <i>Anonymního svědka</i> a vymezení metody proporcionality v řízení o kontrole norem	46
3.3 Metoda proporcionality v rané judikatuře v řízení o ústavních stížnostech	49
3.4 Sloučení struktury a obsahu	52
3.5 Dílčí závěr	60
4. Legitimita	61
4.1 Zařazení kritéria legitimacy v rámci metody proporcionality	61
4.2 Obecně ke kritériu legitimacy	64
4.3 Legitimní cíle a jejich identifikace	69
4.4 Jak závažný musí být cíl, aby byl legitimní?	73
4.5 Doktrína vyloučených důvodů	77
4.5.1 Obecně k doktríně vyloučených důvodů	77

4.5.2	Projevy doktríny vyloučených důvodů v praxi Ústavního soudu	85
4.6	Závěr	91
5.	Kritérium vhodnosti	93
5.1	Obecné vymezení kritéria vhodnosti	93
5.2	Pluralita cílů a způsobilost opatření k jejich dosažení	98
5.3	Kritérium vhodnosti v aplikační praxi Ústavního soudu	99
5.3.1	Abstraktní vymezení kritéria vhodnosti	100
5.3.2	Příklady aplikace kritéria vhodnosti v praxi Ústavního soudu	101
5.4	Závěr	108
6.	Kritérium potřeby	110
6.1	Obecně ke kritériu potřeby	110
6.2	Abstraktní vymezení kritéria potřeby v praxi Ústavního soudu	113
6.2.1	Pozitivní vymezení kritéria potřeby	113
6.2.2	Negativní vymezení kritéria potřeby	117
6.3	Tradiční vymezení kritéria potřeby a rizika s ním spojená	118
6.4	„Korigované“ vymezení kritéria potřeby	128
6.4.1	Modifikace kritéria potřeby spočívající v požadavku stejné efektivity naplnění sledovaného cíle	129
6.4.2	Modifikace kritéria potřeby spočívající v požadavku, aby alternativní opatření bylo způsobilé naplnit sledovaný cíl alespoň v obdobné míře	136
6.5	Paušální a příliš široká opatření – ráj kritéria potřeby	140
6.6	Otázka důkazního břemene	146
6.7	Závěr	149
7.	Kritérium poměrování	152
7.1	Vymezení kritéria poměrování v praxi Ústavního soudu	152
7.2	Alexyho teorie proporcionality a její kritici	154
7.2.1	Zákon poměrování a triadická škála	156
7.2.2	Vážící formule	158
7.3	Kritické zhodnocení Alexyho teorie	164
7.3.1	Jak překonat nedostatky Alexyho teorie?	172
7.3.2	Poměrování dle Aharona Baraka	172

7.3.3 Poměrování dle Kaie Möllera	174
7.4 Dílčí závěr: Co si může z výše uvedené diskuse odnést praxe Ústavního soudu?	176
7.5 Případové studie aplikace kritéria poměrování v praxi Ústavního soudu	177
7.5.1 Problematika „etiketizace“	178
7.5.2 Inflační způsob aplikace základních práv	184
7.5.3 Důsledné rozlišování mezi rozsahem působnosti práva a rozsahem jemu poskytnuté ochrany	187
7.5.4 Dílčí závěr	191
7.6 Specifika argumentace metodou proporcionality: Námitka nepředvídatelnosti a <i>ad hoc</i> povahy poměrování	192
7.6.1 Doktrína derivativních ústavních norem	194
7.6.2 Případové studie aplikace doktríny derivativních norem v praxi Ústavního soudu	197
7.7 Závěr	202
8. Test vyloučení extrémní disproporcionality a test racionality: Variace na metodu proporcionality či rezignace na přezkum ústavnosti?	205
8.1 Test vyloučení extrémní disproporcionality	206
8.1.1 Formulace východisek testu vyloučení extrémní disproporcionality v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 3/02	207
8.1.2 Test vyloučení extrémní disproporcionality – metodologie přezkumu daní, poplatků, majetkových sankcí a jiných zákonem stanovených povinných plateb	209
8.1.3 Aplikace testu vyloučení extrémní disproporcionality na přezkum ústavnosti zákonné úpravy správních sankcí	211
8.1.4 Další metodologická obrátka?	216
8.1.5 Dílčí závěr	218
8.2 Test racionality	219
8.2.1 Specifika sociálních práv v Listině	221
8.2.2 Jak judikovat práva bez obsahu? Aneb abstraktní vymezení testu racionality	224
8.2.3 Aplikace testu racionality	225

8.2.4 Nezbytnost interpretace substantivního obsahu základních práv nutně nevyžaduje explicitní identifikaci jádra práva	233
8.2.5 Je tedy možné považovat test racionality za variaci metody proporcionality?	235
8.3 Závěr: Vhodná míra deference nebo rezignace na přezkum ústavnosti?	238
9. Závěr	241
Bibliografie	251